

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2023 r.

Pozycja 132

POSTANOWIENIE

z dnia 9 czerwca 2016 r.

Sygn. akt Tw 10/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – przewodnicząca

Piotr Pszczołkowski – sprawozdawca

Marek Zubik,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 stycznia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi Rady Miasta Zakopane, w zakresie określonym w tym postanowieniu,

postanawia:

uwzględnić zażalenie.

UZASADNIENIE

1. W dniu 18 maja 2015 r. do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek Rady Miasta Zakopane (dalej: Rada Miasta) o zbadanie zgodności: po pierwsze, art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005.180.1493, ze zm.; dalej: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa) z art. 2 i art. 18 Konstytucji; po drugie, art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 48 ust. 1 Konstytucji; po trzecie, art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie, w jakim nie definiuje osoby stosującej przemoc w rodzinie, z art. 2 Konstytucji; po czwarte, art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie, w jakim używa nieostrego i niezdefiniowanego pojęcia ofiary przemocy w rodzinie, art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie, w jakim używa nieostrego i niezdefiniowanego pojęcia rodziny zagrożonej przemocą w rodzinie, art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie, w jakim używa nieostrego i niezdefiniowanego pojęcia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, z art. 2 Konstytucji; po piąte, art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2, art. 166 ust. 1, art. 18, art. 71 ust. 1 i art. 31 ust. 1 Konstytucji; po szóst, art. 9a ust. 3 pkt 3-6, ust. 4 i 5 oraz ust. 11 pkt 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie, w jakim wskazane przepisy zezwalają na wykonywanie zadań gminy przez osoby, które nie podlegają służbowo organom gminy, z art. 16 ust. 2 zdanie drugie i art. 2 Konstytucji; po siódme, art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2 zdanie drugie i art. 2 Konstytucji; po ósme, art. 9c ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 51

ust. 2 Konstytucji; po dziewiąte, art. 12a ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 175 Konstytucji.

2. Postanowieniem z 27 stycznia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu wnioskowi Rady Miasta Zakopane w zakresie zbadania zgodności art. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 18 Konstytucji; art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 48 ust. 1 Konstytucji; art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 Konstytucji; art. 6 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 Konstytucji; art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 18, art. 71 ust. 1 i art. 31 ust. 1 Konstytucji; art. 9a ust. 3 pkt 3-6, ust. 4 i 5 oraz ust. 11 pkt 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2 zdanie drugie i art. 2 Konstytucji; art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2 zdanie drugie i art. 2 Konstytucji; art. 9c ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 51 ust. 2 Konstytucji; art. 12a ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 175 Konstytucji. W pozostałym zakresie wniosek podlegał przekazaniu do merytorycznego rozpoznania.

2.1. Trybunał stwierdził, że zarzuty niezgodności art. 2 ustawy oraz art. 6 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z zasadą przyzwoitej legislacji wywodzonej z art. 2 Konstytucji są oczywiście bezzasadne. W ocenie Trybunału wnioskodawca nie wykazał tego, aby sposób sformułowania kwestionowanych przepisów prowadził do takich trudności interpretacyjnych, których nie można rozwiązać w sposób racjonalny przy pomocy odpowiednich metod wykładni. Trybunał podkreślił, że dopiero stwierdzenie kwalifikowanego charakteru wadliwości kwestionowanego przepisu uzasadnia jego ocenę w świetle art. 2 Konstytucji.

2.2. Zarzuty niezgodności art. 9a ust. 3 pkt 3-6, ust. 4 i 5, ust. 10 oraz ust. 11 pkt 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z art. 16 ust. 2 zdanie drugie i art. 2 Konstytucji Trybunał ocenił również jako oczywiście bezzasadne. Jak bowiem ustalił, gmina zobowiązana jest do współdziałania z podmiotami niezależnymi od jej organów, które działają w zakresie swoich kompetencji także na rzecz zwalczania przemocy w rodzinie.

2.3. Zdaniem Trybunału twierdzenia wnioskodawcy, zgodnie z którymi „treść art. 12a ust. 1 ustawy pozostaje w sprzeczności z definicją zawartą w art. 2 pkt 1 ustawy”, są oczywiście bezzasadne.

3. Jednocześnie Trybunał uznał niedopuszczalność wydania orzeczenia w zakresie badania zgodności: art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 18 i art. 48 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 18, art. 71 ust. 1 i art. 31 ust. 1 Konstytucji, a także art. 9c ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2 i art. 51 ust. 2 Konstytucji oraz art. 12a ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 175 Konstytucji. Trybunał podkreślił, że sposób sformułowania zarzutów niezgodności tych przepisów ze wskazanymi wzorcami kontroli świadczy o tym, że Rada Miasta występuje w celu ochrony interesów ogólnospołecznych. Wskazane przepisy Konstytucji mają bowiem charakter gwarancyjny w stosunku do obywatela. Trybunał przypomniał przy tym, że występowanie w interesie ogólnospołecznym wskazuje na generalny charakter legitymacji (art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji), która nie przysługuje Radzie Miasta.

4. W zażaleniu z 9 lutego 2016 r. Rada Miasta Zakopane wnosi o „uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, nadanie dalszego biegu wnioskowi i skierowanie sprawy do rozpoznania na rozprawie”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.). Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywany wniosek został wniesiony przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do wstępnej kontroli tego wniosku mają zastosowanie przepisy ustawy o TK z 1997 r.

2. W myśl art. 36 ust. 4 ustawy o TK wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania wnioskowi dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. b w zw. z art. 36 ust. 6 i 7 ustawy o TK). Trybunał Konstytucyjny bada w szczególności, czy wydając zaskarżone postanowienie, prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania wnioskowi dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

3. Rada Miasta kwestionuje w całości rozstrzygnięcie Trybunału zaprezentowane w postanowieniu o odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi we wskazanym zakresie.

Trybunał stwierdza, że ponowna analiza sprawy, w kontekście zarzutów sformułowanych w zażaleniu prowadzi do wniosku że ich ocena wykracza poza zakres wstępnej kontroli wniosku.

Trybunał zauważa jednocześnie, że wnioskodawca twierdzi w zażaleniu, iż Trybunał nie ustosunkował się do jego argumentacji dotyczącej niezgodności art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2 i art. 166 ust. 1 Konstytucji. Trybunał stwierdza, że zarzut ten wynika z niezrozumienia postanowienia Trybunału. Trybunał odmówił nadania dalszego biegu wnioskowi wyłącznie w zakresie wskazanym w sentencji postanowienia. Wniosek o zbadanie zgodności art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z art. 16 ust. 2 i art. 166 ust. 1 Konstytucji podlegał zaś przekazaniu do merytorycznego rozpoznania.

4. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Trybunał uwzględnił zażalenie wniesione na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania wnioskowi dalszego biegu w zakresie zbadania zgodności: art. 2 pkt 1, art. 2 pkt 2, art. 2, art. 6 ust. 2 pkt 1-3, art. 6 ust. 2, art. 9a ust. 3 pkt 3-6, ust. 4 i 5 oraz ust. 11 pkt 3-5, art. 9a ust. 10, art. 9c ust. 1, art. 12a ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze wskazanymi wzorcami kontroli.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.